

13.5.2015

B8-0452/2015

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie pytania wymagającego odpowiedzi ustnej B8-0117/2015

zgodnie z art. 128 ust. 5 Regulaminu

w sprawie epidemii w gajach oliwnych spowodowanej bakterią *Xylella fastidiosa*
(2015/2652(RSP))

Esther Herranz García, Albert Deß, Giovanni La Via, Barbara Matera, Dubravka Šuica, József Nagy, Daniel Buda, Marijana Petir, Nuno Melo, Peter Jahr, Michel Dantin, Sofia Ribeiro, Herbert Dorfmann, Ramón Luis Valcárcel Siso, Raffaele Fitto, Ivana Maletić, Andrej Plenković, Davor Ivo Stier, Lara Comi, Elisabetta Gardini, Vladimir Urutchev
w imieniu grupy PPE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie epidemii w gajach oliwnych spowodowanej bakterią *Xylella fastidiosa* (2015/2652(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie¹,
 - uwzględniając opinię naukową Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z dnia 6 stycznia 2015 r. dotyczącą zagrożenia dla zdrowia roślin spowodowanego na terytorium UE przez bakterię *Xylella fastidiosa*, zawierającą określenie i ocenę możliwości ograniczenia tego zagrożenia,
 - uwzględniając decyzje wykonawcze Komisji z dnia 13 lutego i 23 lipca 2014 r. oraz z dnia 28 kwietnia 2015 r. w odniesieniu do środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej *Xylella fastidiosa*,
 - uwzględniając pytanie skierowane do Komisji w sprawie epidemii w gajach oliwnych spowodowanej bakterią *Xylella fastidiosa* (O-000038/2015 – B8-0117/2015),
 - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że *Xylella fastidiosa* stanowi bezpośrednie i bardzo duże zagrożenie dla produkcji w przypadku określonych upraw w południowej Europie, w tym drzew oliwnych, migdałowców i brzoskwini oraz roślin ozdobnych, jak również stanowi potencjalne zagrożenie dla winnic, drzew cytrusowych i innych upraw oraz może doprowadzić do niespotykanych wcześniej, katastrofalnych strat, przynosząc dramatyczne konsekwencje dla gospodarki, środowiska i społeczeństwa;
- B. mając na uwadze, że bakteria ta już powoduje znaczne szkody w gajach oliwnych w regionie Apulia w południowych Włoszech, potencjalnie zagrażając innym uprawom i regionom;
- C. mając na uwadze, że produkcja oliwek to jeden z najważniejszych sektorów rolnych w regionie Apulia, stanowiący w 2013 r. 11,6 % (522 mln EUR) całkowitej wartości produkcji rolnej w regionie i ponad 30 % wartości produkcji oliwek we Włoszech;
- D. mając na uwadze, że obecność *Xylella fastidiosa* powoduje znaczne szkody gospodarcze nie tylko dla producentów oliwek, lecz także dla całego łańcucha produkcji, w tym olejarni spółdzielczych i prywatnych, oraz dla obrotu;
- E. mając na uwadze, że ponad milion drzew oliwnych we Włoszech zostało zaatakowanych przez bakterię;

¹ Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1.

- F. mając na uwadze, że po raz pierwszy władze włoskie poinformowały o epidemii spowodowanej bakterią *Xylella fastidiosa* dnia 21 października 2013 r.;
- G. mając na uwadze, że kontrole przeprowadzone w listopadzie 2014 r. we Włoszech przez Biuro ds. Żywności i Weterynarii (FVO) Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności potwierdzają dramatyczne pogorszenie sytuacji i nie wykluczają dalszego rozprzestrzeniania się bakterii;
- H. mając na uwadze, że rdza spowodowana bakterią *Xylella fastidiosa* poczyniła do tej pory spustoszenia na dużych obszarach produkcji w państwach trzecich, na przykład w winnicach w Kalifornii i gajach cytrusowych w Brazylii;
- I. mając na uwadze, że nie jest obecnie dostępny żaden sposób leczenia chorych roślin, oraz mając na uwadze, że rośliny dotknięte chorobą na ogół pozostają zakażone w całym okresie życia lub szybko obumierają;
- J. mając na uwadze, że ponad 300 różnych roślin w Unii Europejskiej może być nosicielami tej choroby, w tym niewykazujące objawów rośliny dzikie;
- K. mając na uwadze, że usunięcie roślin, u których stwierdzono zakażenie, nie będzie wystarczające, by zatrzymać rozprzestrzenianie choroby, oraz że można jedynie podjąć środki fitosanitarne w celu wyeliminowania owadów będących wektorami bakterii *Xylella fastidiosa*;
- L. mając na uwadze, że inne patogeny, na przykład tzw. plamistość czarna występująca w owocach cytrusowych importowanych z RPA, również stanowią znaczące zagrożenie dla produkcji unijnej;
- M. mając na uwadze, że w opinii Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności, z powodu trudności w zatrzymaniu rozprzestrzeniania się *Xylella fastidiosa* po zarażeniu danego obszaru produkcji, priorytet powinny otrzymać działania zapobiegawcze skoncentrowane na przywozie;
1. zwraca uwagę, że decyzje wykonawcze podjęte przez Komisję przed kwietniem 2015 r. koncentrowały się głównie na działaniach wewnętrznych w walce z epidemią i nie obejmowały zdecydowanych środków zapobiegających wprowadzaniu choroby do Unii Europejskiej z państw trzecich;
 2. wzywa Komisję do podjęcia zdecydowanych środków przeciw *Xylella fastidiosa* i innym niebezpiecznym organizmom, na przykład powodującym plamistość czarną, w celu zapobieżenia przywozowi zakażonego materiału do UE; z zadowoleniem przyjmuje podjętą przez Komisję w kwietniu 2015 r. decyzję, by zatrzymać przywóz zakażonych roślin z rodzaju kawowców z Kostaryki i Hondurasu, oraz ograniczenia przyjęte w odniesieniu do przywozu roślin z obszarów dotkniętych chorobą w innych państwach trzecich; zwraca się o zastosowanie, w razie konieczności, bardziej zdecydowanych środków, w tym zezwalania na przywóz wyłącznie z miejsc produkcji wolnych od agrofaga;
 3. wyraża ubolewanie, że Komisja nie zawsze reaguje wystarczająco szybko, by zapobiec

wprowadzaniu do UE chorób roślin z państw trzecich; nalega zatem, by Komisja zweryfikowała źródło zakażenia i dokonała przeglądu unijnego urzędowego fitosanitarnego systemu kontroli w celu ochrony i zabezpieczenia terytorium UE;

4. nalega, zwłaszcza w perspektywie nadchodzącego lata, by Komisja podjęła skuteczniejsze środki zapobiegające rozprzestrzenianiu się bakterii *Xylella fastidiosa* w UE, w szczególności przez wytypowanie najbardziej zagrożonych upraw, a jednocześnie niezaniechanie innych upraw, które również mogą zostać w znacznym stopniu dotknięte chorobą;
5. nalega, by Komisja niezwłocznie wsparła szerszą zakrojoną działalność badawczą, w tym przez udostępnienie funduszy dla instytutów badawczych, w celu zwiększenia wiedzy naukowej o bakterii *Xylella fastidiosa* oraz jednoznacznego określenia charakteru związków między patogenem, objawami i rozwojem choroby;
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zrekompensowania producentom środków zwalczania choroby oraz utraty dochodu – co obejmuje straty nie tylko w kontekście przyszłej produkcji rolnej, lecz także dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz działalności związanej z turystyką;
7. sugeruje rozpoczęcie kampanii informacyjnych w celu zachęcenia producentów oraz nabywców roślin do niezwłocznego powiadamiania właściwych władz o obecności bakterii – lub o podejrzeniu jej obecności; wzywa Komisję do określenia zachęt dla producentów wdrażających środki zapobiegawcze;
8. wzywa do udostępnienia wzmocnionych środków zapewniających wykrywanie szkodliwych organizmów w miejscach ich wprowadzania do UE; ponadto zachęca państwa członkowskie do zwiększenia liczby regularnych kontroli w celu zapobieżenia rozprzestrzenieniu się *Xylella fastidiosa* poza strefy wydzielone;
9. wzywa Komisję do zapewnienia otwartej bazy danych z wykazem instytucji i właściwych organów na szczeblu UE i państw członkowskich w celu wymiany informacji i doświadczeń, w tym najlepszych praktyk, jak również w celu szybkiego powiadamiania właściwych organów i podejmowania koniecznych środków;
10. wzywa Komisję do opracowania, w przejrzysty sposób, kompleksowych wytycznych dotyczących wdrażania środków zapobiegawczych i środków zwalczania choroby, z wyraźnym wskazaniem ich zakresu i czasu trwania, w oparciu o dotychczasowe doświadczenie i najlepsze praktyki, które mogą być wykorzystywane jako narzędzie wspierające przez właściwe organy i służby w państwach członkowskich;
11. zwraca się do Komisji o składanie Parlamentowi corocznych sprawozdań dotyczących zagrożenia, jakie stanowią dla producentów w UE bakteria *Xylella fastidiosa* i inne niebezpieczne organizmy;
12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.